

instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Judecător: I. Țurcan

instanța de apel: Curtea de apel Chișinău

Judecători: L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

7 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător

Judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Vasile Tabarcea

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Zaharov împotriva lui Vasile Tabarcea cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 februarie 2017, prin care s-a respins cererea lui Vasile Tabarcea privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 28 decembrie 2015, Oleg Zaharov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Tabarcea cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Solicită Oleg Zaharov, încasarea din contul lui Vasile Tabarcea în beneficiul său a datoriei în sumă de 5600 Euro, dobânda de întârziere în sumă de 1028 Euro și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 14 aprilie 2016, s-a admis acțiunea, s-a încasat din contul lui Vasile Tabarcea în beneficiul lui Oleg Zaharov datoria în sumă de 5600 Euro, dobânda de întârziere în mărime de 1028 Euro, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 4890 lei, cheltuielile legate de asigurarea acțiunii în sumă de 2300 lei, cheltuielile privind citarea pârâtului în sumă de 405 lei și cheltuielile juridice în sumă de 5000 lei (f.d. 59).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 februarie 2017, s-a respins cererea apelantului Vasile Tabarcea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 107-109).

La 30 ianuarie 2018, Vasile Tabarcea a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere privind repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, Vasile Tabarcea a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Recurentul a susținut că nu a participat la examinarea cauzei în instanța de fond, nu a fost citat la adresa sa de domiciliul și nu a recepționat hotărârea adoptată de prima instanță.

Consideră recurentul eronată concluzia instanței de apel că nu există temeii de repunere în termen a cererii de apel. Astfel menționează că instanța de apel i-a încălcat dreptul privind accesul la justiție.

Prin prisma art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Astfel, întru restituirea cererii de recurs în temeiul art. 426¹ lit. a) Cod de procedură civilă urmează să fie cumulate două condiții necesar-obligatorii, și anume, recursul să fie declarat în afara termenului legal și lipsa solicitării din partea recurentului privind repunerea recursului în termenul de atac.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de recurs este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o examinare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are drept scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Sancțiunea decăderii din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie, de asemenea, un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge

de la data comunicării încheierii contestate recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că, la 12 octombrie 2016, Vasile Tabarcea a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 aprilie 2016, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 februarie 2017, s-a respins cererea lui Vasile Tabarcea cu privire la repunerea în termenul de declarare apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului (f.d. 107-109).

La 7 martie 2017, Vasile Tabarcea a depus cerere în adresa Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat copia încheierii instanței de apel din 9 februarie 2017 (f.d. 110).

Respectiv, la 10 martie 2017, Curtea de apel Chișinău a expediat în adresa lui Vasile Tabarcea copia încheierii solicitate, însă la materialele cauzei nu există dovada recepționării efective a acesteia de către recurent (f.d. 111).

Instanța de recurs reține că Vasile Tabarcea a indicat în cererea adresată instanței de apel adresa: XXXXX, însă ultima a expediat încheierea la adresa XXXXX.

La 19 ianuarie 2018, peste aproximativ 9 luni, Vasile Tabarcea a depus cerere în adresa Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care a solicitat repetat copia încheierii instanței de apel din 9 februarie 2017 (f.d. 113).

Prin răspunsul Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 23 ianuarie 2018 a fost expediată în adresa lui Vasile Tabarcea copia actului solicitat (f.d. 115).

La 30 ianuarie 2018, Vasile Tabarcea a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere privind repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul-apelant a depus cererea de recurs la 30 ianuarie 2018, cu încălcarea termenului imperativ de 15 zile prevăzut expres de lege în acest sens, iar faptul că recurentul a recepționat, la solicitarea sa, copia încheierii recurate mai târziu – la 23 ianuarie 2018, după cum indică recurentul în cererea de recurs, nu relevă că termenul urmează a fi calculat din acest moment sau că recursul se consideră automat declarat în termen.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că termenul de declarare a recursului începe să curgă de la momentul recepționării la solicitarea sa a copiei

de pe încheierea recurată, deoarece materialele cauzei atestă faptul că la examinarea cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului, Vasile Tabarcea a fost reprezentant în ședința instanței de apel de avocatul său Palancica Victor în baza mandatului din 20 decembrie 2016 (f.d. 103).

Astfel potrivit mandatului, avocatul Palancica Victor a fost împuternicit cu dreptul de a primi copia actului judecătoresc și a-l contesta în instanța superioară (f.d. 103 verso).

În plus instanța notează că conform procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 9 februarie 2017, la care a participat și avocatul recurentului Palancica Victor, instanța a pronunțat încheierea integrală și a explicat formele și termenul căii de atac (f.d. 105-106).

Pe cale de consecință, instanța de recurs conchide că Vasile Tabarcea a cunoscut despre examinarea chestiunii punerii pe rol a apelului de către Curtea de Apel Chișinău și urma să depună diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen. Or, încheierea recurată a fost emisă la 9 februarie 2017, însă Vasile Tabarcea s-a adresat cu cerere de eliberare a actelor procedurale emise în prezenta cauză la 7 martie 2017 și nerecepționînd încheierea solicitată a depus cerere repetată la 19 ianuarie 2018 fără invocarea cărorva motive întemeiate care să justifice adresarea cu cererea dată peste 10 luni de la emiterea încheierii Curții de Apel Chișinău și 9 luni de la prima adresare.

Curtea Europeană a arătat că revine în primul rând celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (cauza Agapito Maestre Sanchez c. Spaniei, nr. 29608/02, hotărârea din 4 mai 2004).

Prin urmare, Vasile Tabarcea urma să atragă o atenție deosebită în apărarea intereselor sale și să i-a măsurile necesare pentru a se informa asupra evoluției procesului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În acest context, instanța de recurs reiterează că prin prisma prevederilor legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, se reține că recurentul-apelant Vasile Tabarcea în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului cu indicarea motivelor și anexarea probelor ce justifică omiterea acestuia.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul consideră necesar de a menționa faptul că recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță contestarea la timp a actului judecătoresc.

În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 30 ianuarie 2018, peste 10 luni de la pronunțarea încheierii instanței de apel, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că recurentul a omis termenul de atac a încheierii judecătorești, iar examinarea unui astfel de recurs ar încălca principiul securității raporturilor juridice, precum și, drepturile celorlalte părți la un proces echitabil.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi

ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 9 februarie 2017 a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către Vasile Tabarcea, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 428, art. 426¹ lit. a) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Vasile Tabarcea împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 februarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Zaharov împotriva lui Vasile Tabarcea cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea